

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1893/23
7.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Радмиле Радић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Светлане Павић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Војин Лазаревић, адвокат из Новог Сада, Ул. Змај Јовина бр. 14/23 против тужене ВВ из ..., чији је пуномоћник Илија Ђурђевић, адвокат из Вршца, Ул. Ивана Милутиновића бр. 28, ради утврђења, одлучујући о жалби тужилаца изјављеној против пресуде Основног суда у Вршцу П 107/22 од 10.11.2022.године, у седници већа одржаној дана 7.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Основног суда у Вршцу П 107/22 од 10.11.2022.године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П 107/22 од 10.11.2022.године, ставом првим изреке, одбијен је евентуални тужбени захтев тужилаца да се утврди да је туженој услед некоришћења престало право доживотног плодоуживања на непокретностима уписаним у ЛН бр. ... КО ..., парц.бр. ... градско грађевинско земљиште од 5а 58м, парц.бр. ... градско грађевинско земљиште од 8а 91м, породичне стамбене зграде и две помоћне зграде које су саграђене на парцели ... у ул. ... и В листу означене са бројем објекта 1, 2 и 3 на сувласничким деловима тужилаца, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезани су тужиоци да туженој на име трошкова парничног поступка, исплате износ од 116.800,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу су благовремено изјавили тужиоци, побијајући пресуду у целости из свих законских разлога, предвиђених одредбом чл. 373 став 1 ЗПП-а. Трошкове другостепеног поступка су тражили.

Апелациони суд је испитао ожалбену пресуду, у границама овлашћења из члана 386. Закона о парничном поступку- ЗПП (Сл. Гласник РС 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и

10/23 др. Закон) па је оценио да изјављена жалба није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка које су прописане чланом 374. став 2. тачке 1-3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена ВВ је мајка тужилаца АА и ББ. Спорна непокретност, уписана у ЛН бр. ... КО ..., у којој су живели ГГ (отац тужилаца и бивши супруг тужене), тужена и деца, овде тужиоци, представља породичну кућу породице ... у којој су се тужиоци родили и данас живе са својим оцем ГГ. Кућа је била у власништву бабе и деде тужилаца, а њихов отац је својину на кући стекао наслеђивањем иза својих родитеља 1998. и 1999. године. Док су имали заједничке и брачне породичне планове, а након што је узет кредит од стране ГГ, појавили су се проблеми са враћањем кредита, ГГ је, како би спречио да у поступку извршења остане без куће, одлучио да кућу поклони супрузи, овде туженој, тако да су закључили уговор о поклону дана 02.10.2007. године. Односи у породици ... су се погоршали, након чега је тужена напустила кућу и засновала ванбрачну заједницу са ДД. Дана 18.11.2016. године тужена, у својству поклонодавца и тужиоци, у својству поклонопримаца, закључили су уговор о поклону, којим је тужена поклонила тужиоцима непокретност описану у изреци, а за себе задржала право доживотног плодуюживања. Тужиоци су на основу овог уговора уписани као сувласници непокретне имовине уписане у ЛН бр.... КО .... Тужена од новембра 2016. године није ушла у непокретност на којој има право доживотног плодуюживања. У породичној кући живи тужилац АА, тужиља ББ са супругом и дететом, као и њихов отац ГГ. Право плодуюживања уписано је у Катастар непокретности по основу Решења Службе за катастар непокретности Пландиште дана 06.10.2020. године, а на основу уговора о поклону од 18.11.2016. године. Тужба је поднета дана 20.12.2019. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да тужбени захтев за утврђење престанка права доживотног плодуюживања на непокретностима описаним у изреци услед некоришћења није основан.

Свој закључак првостепени суд је засновао, примењујући правно правило из параграфа 1488 Аустријско-грађанског законика на основу Закона о неважности правних прописа донетих пре 6. априла 1941. године и за време непријатељске окупације, као и одредби чл. 6 став 1 и чл. 60 Закона о основама својинскоправних односа и одредби чл. 60 став 1 и чл. 77 Закона о државном премеру и катастру (који је био на снази у време закључења уговора о поклону између парничних странака) као и члана 3. став. 1. тачка 1. Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова, ("Сл. гласнику РС" бр. 41/18 од 31. маја 2018. године), па је, имајући у виду да се право плодуюживања, као врста стварног права, службености на непокретности, конституише и стиче уписом у катастар непокретности, те да се рок за престанак тог права мора рачунати од његовог стицања, нашао да није основан тужбени захтев којим се тражи да се утврди да је право доживотног плодуюживања тужене у корист спорних непокретности престало. Ово с обзиром да право службености застарева ако се страна која је дужна трпети службеност вршењу службености противи, а овлашћено лице није вршило право службености за три узастопне године, у смислу параграфа 1488.

Аустријско-грађанског законика, те да је право плодуюживања у корист тужене конституисано уписом у катастар непокретности 6.10.2020. године, а тужба у овој правној ствари поднета дана 20.12.2019. године, дакле и пре него што је право отпочео да тече рок од 3 године.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно је првостепени суд применио материјално право из цитираних одредби закона односно правних правила, када је нашао да тужиоци не уживају правну заштиту по захтеву из тужбе зато што није протекао рок од 3 године од успостављања права плодуюживања, као стварног права које се стиче уписом у катастар непокретности. Разлоге које је дао првостепени суд, у свему као правилне прихвата и овај суд као другостепени, и сходно овлашћењу из чл. 396 став 2 ЗПП-а ближе не образлаже.

Законом о основама својинскоправних односа прописано је да се на ствари на којој постоји право својине може засновати право службености, право стварног терета и право залогe, под условима одређеним законом (члан 6. став 1.) и да се право плодуюживања, право употребе, право становања, као и право стварног терета уређују законом (члан 60). Сагласно одредбама члана 60. став 1. и члана 77. Закона о државном премеру и катастру (који је био на снази у време закључења уговора о поклону између парничних странака) својина и друга стварна права на непокретностима, међу којима је и право службености, стичу се уписом у катастар непокретности, које одредбе су престале да важе Законом о поступку уписа у катастар непокретности и водова, објављеним у “Сл. гласнику РС” бр. 41/18 од 31. маја 2018. године, а којим је у члану 3. став. 1. тачка 1. прописано да начело уписа подразумева да се својина и друга стварна права на непокретностима и водовима стичу, преносе и ограничавају уписом у катастар, а чланом 8. ставом 1. да се у катастар непокретности уписују право коришћења непокретности, односно својство корисника у случајевима предвиђеним законом, право службености, хипотека и друга стварна права на непокретностима прописана законом.

Неосновно се наводима жалбе тужилаца напада правилност закључка првостепеног суда у погледу правилности примене материјалног права у погледу тренутка стицања права службености, имајући у виду да је правилном применом цитираних одредби закона првостепени суд извео правилан закључак да право плодуюживања у складу са одредбом чл. 3. став. 1. тачка 1. Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова тужена стекла право плодуюживања тек уписом у катастар непокретности дана 6.10.2020. године, због чега је правилан закључак првостепеног суда о неоснованости захтева из тужбе, јер је тужба поднета дана 20.12.2019. године преурађена. Осим тога носновано се наводима жалбе указује и да се из понашања тужилаца, као власника, кроз одбијање било какве комуникације са туженом од новембра 2016. године може закључити да се као власници противе коришћењу права плодуюживања од стране тужене на непокретностима уписаним у ЛН ... КО ... Ово стога што се противљење власника послужног добра коришћењу куће од стране власника повласног добра није манифестовано активним држањем и исказано изричито или посредно, све до момента подношења тужбе због чега се оно има сматрати непротивљењем.

Из наведених разлога, применом члана 390. Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу првом изреке пресуде.

Потврђена је, применом одредбе чл. 401 тачка 2 и одлука о трошковима поступка из става другог побијане пресуде, јер је донета у свему у складу са одредбом чл. 150,153 и 154 ЗПП-а.

Одлука у ставу другом изреке ове пресуде донета је применом одредбе чл. 165 ЗПП у вези са одредбом чл. 153 ЗПП имајући у виду да тужиоци нису успели са жалбом.

**Председник већа-судија
Радмила Радић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић